

Article del cardenal Albino Luciani

El diumenge 4 de setembre, el Papa Francesc presidí la cerimònia de beatificació de Joan Pau I. L'any 1978, l'aleshores, cardenal Albino Luciani publicà al "Gazzettino di Venezia" un article sobre l'esperit que va difondre sant Josepmaria Escrivà: santificar la feina, respondre a la crida universal a la santedat de tot cristià, que reproduïm a continuació.

05/09/2022

Gazzettino di Venezia, 25-VII-1978

L'any 1941 l'espanyol Víctor García Hoz, després de confessar-se, va escoltar que li deien: “Déu et crida per camins de contemplació”. Es va quedar bocabadat. Sempre havia sentit dir que la “contemplació” era quelcom per a sants encaminats a la vida mística, cim assequible només a uns pocs escollits, gent en la majoria dels casos retirada del món. “Jo, en canvi —escriu Hoz— en aquells anys estava casat, amb dos o tres fills en aquells moments i esperant, com va succeir després, l'arribada de més fills, havent de treballar per tirar endavant la família”.

¿Qui era llavors aquell confessor revolucionari, que deixava de banda les barreres tradicionals, assenyalant

fites místiques, fins i tot a les persones casades? Era Josepmaria Escrivà de Balaguer, un sacerdot espanyol mort a Roma l'any 1975 als setanta-tres anys. Conegut sobretot per ser el fundador de l'Opus Dei, associació estesa a tot el món de la qual els diaris se n'ocupen sovint, però amb moltes imprecisions. Què fan realment, qui són els membres de l'Opus Dei? El fundador mateix ho ha dit: “Som —ha declarat el 1967— un petit tant per cent de sacerdots, que abans han exercit una professió o un ofici laical; un gran nombre de sacerdots seculars de moltes diòcesis del món; i la gran multitud formada per homes i dones de diferents nacions, diferents llengües, diferents races, que viuen del seu treball professional, casats la majoria, solters molts d'altres, els quals participen, amb els seus conciutadans, en la greu tasca de fer més humana i més justa la societat temporal; en la lluita noble dels

afanys de cada dia, amb responsabilitat personal, experimentant amb els altres homes, colze a colze, èxits i fracassos, fent per complir els seus deures i per exercir els seus drets socials i cívics. I tot amb naturalitat, com qualsevol cristià conscient, sense mentalitat de selectes, fosos en la massa dels seus col·legues, mentre procuren captar les lluïssors divines que reverberen en les realitats més vulgars”.

En paraules més modestes les “realitats més vulgars” el treball que ens toca fer cada dia; “les lluïssors divines que reverberen” són la vida santa que hem de tirar endavant. Escrivà de Balaguer, amb l’Evangeli, deia contínuament: “Crist no ens demana una mica de bondat, sinó molta bondat. Però vol que arribem a ella, no a través d’accions extraordinàries, sinó amb accions comunes, encara que la manera

d'executar aquestes accions no ha de ser comú”.

Allí, *nel bel mezzo della strada*, a l'oficina, a la fàbrica, ens fem sants en la mesura que realitzem el propi deure amb competència, per amor de Déu, i alegrement, de manera que el treball quotidià es converteixi, no en una “tragèdia quotidiana”, sinó en el “somriure quotidià”.

Coses semblants havia ensenyat sant Francesc de Sales, tres-cents anys enrera. Des de la trona, un predicador havia cremat públicament el llibre en el qual el sant explicava que, amb certes condicions, el ball podia ser lícit, i fins i tot tenia un capítol sencer dedicat a “l'honestat en el llit matrimonial”. Escrivà de Balaguer supera en molts aspectes Francesc de Sales. Aquest, també propugna la santedat per a tots, però sembla ensenyar només una “espiritualitat

dels laics” mentre que Escrivà vol una “espiritualitat laical”. És a dir, Francesc la majoria de les vegades suggereix als laics els mateixos mitjans practicats pels religiosos amb les adaptacions oportunes. Escrivà és més radical: parla directament de “materialitzar” —en el bon sentit— la santificació. Per a ell, és el mateix treball, el que s’ha de transformar en oració i santedat.

El llegendari Baró de Münchhausen narrava la llegenda d'una llebre monstruosa, que tenia dues sèries de potes: quatre sota el ventre, quatre sobre l'esquena. Perseguits pels caçadors, i sentint-se gairebé atrapat, feia mitja volta, continuant la carrera amb les potes fresques. Per al fundador de l'Opus Dei és monstruosa la vida dels cristians que desitgen una doble sèrie d'accions: una feta d'oracions a Déu, l'altre de treball, de diversions, de vida familiar per a ells mateixos. Escrivà

diu: la vida és única, ha de ser santificada tota ella. Per això parla de l'espiritualitat “materialitzada”.

Parla també d'un just i necessari “anticlericalisme” en el sentit que els laics no han d'apropiar-se dels mètodes i oficis de sacerdots, frares i viceversa. Crec que ell havia heretat aquest “anticlericalisme” dels seus progenitors, especialment del seu pare, un home colpit per la vida, treballador, cristià fervent, molt enamorat de la seva dona i sempre somrient. “El recordo sempre serè — va escriure el seu fill— a ell li dec la vocació... Per això soc paternalista”. Un altre impuls “anticlerical” li va venir, probablement, de les investigacions fetes per la seva tesi doctoral en dret canònic sobre el monestir femení cistercenc de *Las Huelgas*, a prop de Burgos. Allà, l'abadessa era al mateix temps senyora, superiora, prelat, governador temporal del monestir,

de l'hospital, dels convents, de les esglésies i del llogarret depenent amb jurisdicció i poders reals i quasi episcopals. Un *monstrum* també pels múltiples encàrrecs contraposats i sobreposats. Així acumulats, aquests treballs no eren els adequats per fer –com volia Escrivà– treballs “de Déu”. Per què –deia– com pot ser un treball de Déu si està mal fet, a correuita i sense competència? Un paleta, un arquitecte, un metge, un professor, ¿com pot ser sant si no és també, en el que d'ell depèn, un bon paleta, un bon arquitecte, un bon metge, un bon professor? En la mateixa línia va escriure Gibson l'any 1949: “ens diuen que ha estat la fe la que va construir les catedrals a l'edat mitjana; d'acord... però també la geometria hi té a veure”. Fe i geometria, fe i treball fet amb competència per Escrivà caminen agafats del braç: són les dues ales de la santedat.

Francesc de Sales va confiar les seves teories als llibres. Escrivà va fer el mateix però només fent servir fragments de temps. Si li venia de sobte una idea o una frase significativa, sense interrompre la conversa, treia de la butxaca una petita agenda i escrivia ràpidament una paraula, mitja línia, que més endavant utilitzaria per al llibre.

A la propagació del seu gran projecte d'espiritualitat, a més dels seus molt difosos llibres, va dedicar una activitat molt tenaç i va organitzar l'associació de l'Opus Dei. “Doneu un clau a un aragonès —diu el proverbi— i el clavarà amb el seu cap”. Doncs bé, “soc aragonès —va escriure— i és necessari ser tenaços”. No perdia un minut de temps. A Espanya, abans, durant i després de la Guerra Civil, passava de les lliçons donades als universitaris, a cuinar, a netejar els pisos, a fer els llits, a atendre els malalts. “Tinc sobre la meva

consciència —i ho dic amb orgull— el fet d'haver dedicat molts, molts milers d'hores a les barriades de pobres de Madrid. Venien amb mosquits fins i tot a la boca. S'havia de començar netejant-los el nas, abans de netejar una mica aquelles pobres ànimes”. Així ha escrit, demostrant que “el somriure diari” el vivia de veritat. Ha escrit també “arribava al llit esgotat. En llevar-me, encara cansat, al matí, em deia: Josepmaria, abans de dinar dormiràs una estona. I quan sortia al carrer, contemplant la feina que m'esperava aquell dia: 'Josepmaria t'he enganyat una altra vegada”.

Però el seu gran treball fou fundar i continuar l'Opus Dei. El nom va venir per casualitat. “És necessari treballar durament: aquesta és una obra de Déu”, li va dir a una persona. “Aquest és el nom justament —va pensar—, no obra meva sinó de Déu, Opus Dei”. Aquesta obra va créixer sota els

seus ulls fins a estendre's a tots els continents: va començar la feina dels seus viatges intercontinentals per a les noves fundacions i per a les conferències. L'extensió, el nombre i la qualitat dels membres de l'Opus Dei han fet pensar en algun afany de poder, en la ferma obediència dels gregaris. El contrari és el que és vertader: només el desig de fer sants, però amb alegria, amb esperit de servei i amb gran llibertat.

“Som ecumènics Sant Pare, però no hem après l'ecumenisme de sa Santedat”, es va permetre dir-li un dia Escrivà al Papa Joan. Aquest va somriure: sabia que des de l'any 1950 l'Opus Dei tenia el permís de Pius XII de rebre, com cooperadors associats als no catòlics i als no cristians.

Escrivà fumava d'estudiant. En ingressar al seminari, li va regalar les pipes i el tabac al porter i no va fumar mai més. Però el dia en què

van ser ordenats els tres primers sacerdots de l'Opus Dei va dir: “Jo no fumo; vosaltres tres tampoc; —i adreçant-se a Àlvar del Portillo— has de fumar tu, perquè si no, els vostres germans podrien pensar que no està bé el tabac, i vull que els altres no se sentin coaccionats en això i fumin si els hi ve de gust”. Succeeix alguna vegada que algun dels membres —als qui l'Opus Dei només ajuda a prendre responsablement opcions lliures— ascendeix a algun càrrec important. Això és assumpte seu, no de l'Opus Dei. Quan l'any 1957 una alta personalitat va enviar a Escrivà les seves felicitacions perquè un soci havia estat anomenat ministre d'Espanya, va obtenir una resposta més aviat esquerpa: “Què més em dona que sigui ministre o escombriaire? El que m'importa és que se santifiqui amb la seva feina”.

En aquesta resposta està tot Escrivà i l'esperit de l'Opus Dei: que un mateix

se santifiqui amb la seva feina;
encara que sigui ministre... si ha
estat posat en aquell càrrec, que se
santifiqui de veritat. La resta tant se
val.

pdf | document generat
automàticament des de [https://
opusdei.org/ca/article/article-del-
cardenal-albino-luciani/](https://opusdei.org/ca/article/article-del-cardenal-albino-luciani/) (09/04/2026)